

když nemůžete najít domov, musíte si ho vytvořit

DOMOV JE STAV MYSLI

VERONIKA HAVLÍKOVÁ

román o životě, smrti, lásce a lidech v nás

POSTAVÍTE-LI SE MINULOSTI ČELEM, I Z VELKÉ BOLESTI SE MŮŽE ZRODIT NADĚJE

Postavit se minulosti je těžké. Ale ještě těžší je nechat ji jít. A přesto je to jediný způsob, jak se posunout dál.

Cítila jsem, jak mě svírá strach. Paralyzoval mě jako ledová voda. Ale stála jsem tam dál. Nevím, jestli to bylo odhodlání, nebo prostá neschopnost udělat krok zpět.

Kdy a kde se to pokazilo? Přesně nevím. Jen cítím, že zmizelo něco, co jsem jako dítě vnímala pokaždé, když jsem k tobě vzhlížela. Možná to začalo v okamžiku, kdy jsem poprvé pochopila, že slova umí bolet. Nebo když mi došlo, že tvé mlčení dokáže být hlasitější než jakýkoliv křik.

Možná už nejsem tou dokonalou verzí sebe sama, chybí mi energie, kterou jsem dřív považovala za samozřejmost, ani neodpovídám žádnému ideálu krásy. Jsem jiná. A je to tak správně.

S Kájou jsem se pravidelně vídala. Vzala jsem ho s sebou na pár cest po Asii. Chtěla jsem mu ukázat svět. Aby viděl, že život je víc, než jsme si kdy mohli představit z oken našeho panelákového bytu. Byli jsme sehraná dvojka. Aspoň jsem si to myslela. Tehdy jsem věřila, že máme krásný vztah. A že to tak zůstane napořád.

VERONIKA HAVLÍKOVÁ

„Kdybych si mohl znovu vybrat, už bych děti neměl,“ řekl táta mámě. Jen tak, klidně, jako by to byla nějaká běžná poznámka, něco, co může říct nahlas a nebude to mít žádné následky. Podívala jsem se na bráchu, ale on jen zamyšleně koukal ven. Možná to neslyšel. Nebo nechtěl slyšet, stejně jako já. Nevím, jestli si táta myslel, že neposloucháme, nebo mu bylo jedno, že ano. Jak si má dítě takovou větu přebrat? Jak ji má pochopit?

Naučila jsem se radovat z maličností, z těch drobných, obyčejných chvil štěstí, které tvoří náš život.

Když se na ni podívám, připadá mi, že ji znám celý život, a přitom je na světě teprve pár hodin.

Život se v určitém věku scvrkne na čtyři stěny, zahradu, na kterou už není síla, a vzpomínky na místa, kam se člověk už nikdy nevrátí.

Napíchnu sousto na vidličku, kolem dokola jemně obkroužím talíř, aby mi na něm ulpělo co nejvíc hnědé omáčky smíchané s drobenkou, a se slastným výrazem ho strčím do pusy. „Bože, to je orgasmus,“ zamumlám s plnou pusou. Adam se uchechtne: „Jedinej orgasmus, co u nás doma za posledního půl roku byl.“

**VERONIKA
HAVLÍKOVÁ**

**DOMOV
JE
STAV
MYSLI**

NAKLADATELSTVÍ ŠULC ŠVARC
PRAHA

© Veronika Havlíková, 2025
Cover © Rudolf Havlík, 2025
© Nakladatelství Šulc Švarc, 2025
ISBN 978 80 7244 520 2

Rudovi a Julince

Jste středobodem mého života

Babičce

Navždy tě budu nosit v srdci

ZÁŘÍ

„Ne, ne, tatínku, nedělej to!“

Budí mě vlastní křik doznívající v nočním tichu. Stojím v rohu ložnice, zamotaná do peřiny s modro-zelenými proužky, kterou si křečovitě tisknu na prsa. Srdce mi buší jako splašené. Kde to jsem? Jak jsem se sem dostala? Místností zní pravidelný dech mého muže. Nádech, výdech. Ten monotónní rytmus mě začíná uklidňovat.

„Zvláštní,“ zašeptám do tmy. Ruka mi instinktivně sjede na břicho a něžně ho pohladí, jako by se tam skrývala odpověď na všechny otázky.

Pomalů se vracím do postele, kde Adam stále spí. Přitisknu se k němu, zády na jeho teplé tělo. Nebudu nad tím přemýšlet, řeknu si, zavřu oči a během pár vteřin se propadám zpátky do říše snů.

Svět venku se probouzí do jednoho z těch zářijových rán, která vás přinutí se zastavit. Natáhnu na sebe měkký župan, obléknu teplé ponožky a zamířím na terasu. Svěží vzduch je prosycený podzimem. Zadívám se na majestátní siluetu kostela na vrcholu kopce, kam chodíme každý rok o Vánocích, pokud zrovna netrávíme svátky v cizině.

Sluneční paprsky se opírají do listů stromů, hrajícího zlatými, měděnými a rudými odstíny. Zavřu oči, nastavím tvář hřejivému slunci a jen si užívám přítomný okamžik. Tohle vždycky funguje.

Jsem letní typ. Mám ráda teplo, slunce, moře a vše, co k němu patří, od jeho vůně až po nekonečné obzory. Občas mě napadne, že jsem se měla narodit někde, kde léto nikdy nekončí. Ale mohlo to dopadnout i hůř... třeba kdybych se ocitla na Špicberkách. To by mě asi zabilo.

Moje kamarádka Lada v tamní arktické stanici Josefa Svobody tráví většinu roku. Studuje biodiverzitu arktických ekosystémů a dokáže s nadšením mluvit o polární noci, výzkumech a ledních medvědech. Miluje to. Její práce ji naplňuje tak, jak jen něco může člověka naplňovat. Když mi naposledy posílala fotku, stála na zamrzlém pobřeží v huňaté čepici s čelovkou a za ní se rýsovaly obrysy ledovců.

Lada je uznávanou odbornicí nejen u nás, ale i v zahraničí. Pravidelně publikuje články, píše knihy a neúnavně předává své znalosti ostatním. Jsme stejně staré, ale naše životy nemohou být odlišnější. Rozhodla se nemít děti, protože chce svůj čas a energii věnovat tomu, co ji fascinovalo už od dětství. Obdivuju její odvalu jít vlastní cestou, nenechat se ovlivnit tlakem okolí a dělat rozhodnutí, která jsou v souladu s jejím přesvědčením. Je neuvěřitelně odvážná a inspirativní.

A zatímco ona tam venku dobývá svět vědy, já sedím u hrnku s čajem a přemýšlím, jestli mám vůbec dost síly na to, abych připravila snídani.

„Miláčku, vzbud' se, už je ráno. Co si dáš?“

Každý den svého muže budím stejnou větou. A pak ji s narůstající hlasitostí a o něco menší trpělivostí opakuju ještě několikrát, než ho konečně dostanu z postele.

„Volskáče se šunkou, prosím,“ zahuhňá Adam ospale do polštáře.

Smyslně odplouvám do kuchyně. Ne že by to viděl, samozřejmě. Ve vteřině má zase půlnoc.

Když jsme spolu začínali a poprvé u mě přespal, naservírovala jsem mu k snídani dvě volská oka. Bez ničeho.

„No vida, minimalistická verze,“ poznamenal tehdy ironicky, protože jsem je ani neposolila.

Dnes už má na talíři „vylepšený model“ s hořčicí, kečupem, a když mám chuť být extra hodná, tak i posypaný najemno nakrájenou cibulkou. Ale teď? Jsem těhotná a jen představa štiplavé vůně cibule mě nutí hledat nejbližší cestu k záchodu.

Položím si ruku na břicho. Magdalenka se zase převaluje. Cítím jemné kopnutí. „Zlatíčko, tady maminka. Slyšíš mě?“ Další kopnutí. Usměju se. „Nemůžu se dočkat, až tě konečně uvidím.“

„Co máš dneska v plánu?“ Adam už sedí u stolu, oblečený a připravený vyrazit. Jak tohle dělá? Hodinu ho nemůžu dostat z postele, ale během několika minut se zvládne nachystat k odchodu. To mu závidím. Já se občas přistihnu v županu ještě v poledne.

„Trochu uklidím, popracuju a večer jdu se sousedkama na večeri,“ odpovím zamyšleně, zatímco dojídám čokoládový jogurt.

„To budeš mít fajn. Já přijedu kolem sedmé, tak se uvidíme, až se vrátíš,“ usměje se, mrkne na mě a nezapomene na políbek. Voní tak krásně, že mám chuť ho zadržet a ještě pár minut si tenhle společný čas užívat.

Jakmile se za ním zavřou dveře, zůstanu chvíli stát v tichu chodby. Pak se pomalu vrátím do kuchyně. Můj pohled ulpí na stole – talíř se zaschlými zbytky vajíček, pár drobků od rohlíku a hrnek s nedopitým čajem. Povzdechnu si. Typický muž. Uklidit pro něj znamená přemístit nádoby ze stolu na linku. V lepším případě do dřezu. Ale dát ho do myčky? To už je nadlidský úkol. Pak se nad tím pousměju. Taky nejsem dokonalá.

S kávou si sednu k počítači a pročítám jednotlivé řádky seznamu úkolů. „Jak být sexy pro svého muže“. Perfektní. Holky v redakci mi nemohly přidělit horší téma. Opřu se do židle. Sexy. Co to vůbec znamená? Dřív by mě napadly podpatky, rudá rtěnka a krajkové prádlo. Teď jsou mým nejvíc sexy kouskem v šatníku těhotenské legíny, které si s radostí vytahuju až pod zvětšující se prsa. Dívám se do malého kulatého zrcadla pověšeného na stěně. Vlasy ledabyle stažené do drdolu, ze kterého mi trčí několik neposedných pramenů. Lehké kruhy pod očima. Pohodlné tepláky, které nosím už několik dní, a staré tričko, které kdysi patřilo Adamovi. Sexy? Sotva. Spíš unaveně pohodlná.

V tomhle období života asi nic jiného ani být nemůžu.

Není to tak dávno, co jsem si myslela, že mě mateřství nijak nezmění. Že budu vždycky upravená, svěží a dítě mi

rozhodně nevezme kontrolu nad vlastním životem. Když jsem na ulici mījela utahané matky s kočárky, říkala jsem si, že taková nikdy nebudu. Jak jsem byla naivní.

Dnes už chápu tu únavu – zvláštní koktejl vyčerpání, lásky a chaosu, který se stal mou novou realitou. Třetí trimestr mě zasáhl s nečekanou intenzitou. Nekonečné nevolnosti, bolest zad, oteklé nohy a probdělé noci, kdy nemůžu spát, protože se zdá, že si Magdalenska v mém břiše pořádá taneční party. Dřív bych si nedokázala představit, že budu považovat za úspěch, když si v klidu vypiju kávu, aniž bych se u toho musela několikrát zhluboka nadechnout a potlačit nevolnost. Přesto vím, že bych neměnila. Když cítím její pohyby a uvědomím si, že ve mně roste nový život, jsem šťastná. Možná už nejsem tou dokonalou verzí sebe sama, chybí mi energie, kterou jsem dřív považovala za samozřejmost, ani neodpovídám žádnému ideálu krásy. Mé tělo je pomalejší, unavenější, ale nevadí. Jsem jiná. A je to tak správně.

Adam má úžasnou rodinu. Oba starší bratři žijí v zahraničí, ale přesto jsou v kontaktu a skvěle si rozumí, rodiče pořád někde cestují, nedávno se vrátili z Chile. A navíc nespočet tetiček, strýčků, bratranců a sestřenic. Pan a paní Bauerovi začali v devadesátých letech podnikat ve stavebnictví. Dnes jejich firma patří k nejlepším v oboru. Díky spolehlivým zaměstnancům si mohou dovolit trávit většinu roku mimo Českou republiku. A vila na Ořechovce, kde s Adamem žijeme? Ta je jejich. Když jsem jako malá viděla film Vrchní, prchni!, představovala jsem si, jak asi

vypadá ta slavná Ořechovka. Myslela jsem na ulice lemované vzrostlými stromy, na vily s vysokými ploty a tajemné zahrady skryté před zvědavýma očima kolemjdoucích. Teď tu bydlím, a tak vím, že tohle místo je ještě krásnější, než jsem si kdy dokázala představit.

Elegantní domy s pečlivě udržovanými fasádami vás přenesou do jiné doby – do časů, kdy se věci dělaly s citem pro detail a s úctou k řemeslu. Tahle prvorepubliková čtvrť má zkrátka jedinečnou atmosféru. V klidných ulicích se ráno ozývá zpěv ptáků a večer kroky těch, kteří se domů vracejí z divadla nebo z večere s přáteli. Nikdy by mě nenapadlo, že jednou budu patřit mezi ně. A přesto jsem tady.

Vila Bauerových, působivý dům z tmavě červených cihel, stojí v jedné z vedlejších ulic Ořechovky. Uvnitř jsou tři byty – podkrovní obýváme my s Adamem, zatímco ve zbylých dvou žijí rodiny v nájmu. Sdílíme s nimi nejen dům, ale i zahradu, a co je nejdůležitější, máme mezi sebou přátelské vztahy.

Bože, to už je šest? Mžourám z gauče do přitímní obýváku. Jen jsem na chvíli zavřela oči... Teď mám sotva půl hodiny na to, abych se dala dohromady, než vyrazím s holkami na večeri. Pustím si oldies, abych se dostala do nálady. Ze skříně vytáhnu krémové svetrové šaty s dlouhým rukávem a rolákem, k tomu hnědé kozačky pod kolena. Vlasy projedu kartáčem a lehce natupíruju, aby měly objem. Vydrží to sice jen půl hodiny, ale co. Přepudruju se, zvýrazním obočí, řasy, nanesu lesk na rty. Jsem ready.

Telefon cinká zprávami na WhatsAppu: *Kde jsi? Taxík už je tady.* V rychlosti odepisuju: *Běžím.* Zabouchnu dveře od bytu a sbíhám schody. V těchto okamžicích si své těhotenství ani neuvědomuju.

„Tak co je nového?“ začne Sabina s úsměvem a jako vždy srší sebevědomím. Má ostré rysy, které dokonale podtrhují její neochvějnou sebejistotu, výrazné lící kosti, rovný nos a zelenohnědé oči, jež vás dokážou přecíst během vteřiny. Je to žena, která má všechno pod kontrolou – pětiletého syna Filípka, manžela Romana, příslušníka policejní jednotky URNA, i nakladatelství, kde pracuje jako ředitelka. Právě díky Romanovi si je Bauerovi vybrali jako nájemníky do domu na Ořechovce. „Aspoň na vás dohlídne,“ říkali. Tahle sympatická rodina obývá přízemní byt se třemi pokoji a přímým vstupem na zahradu, kde Roman o víkendech seká trávu, ořezává stromy nebo seřizuje kola celé rodině. Každou volnou chvíli totiž věnují různým sportovním aktivitám.

„Ale jo, dobrý,“ odpovídá Martina, která Romana při práci na zahradě ráda pozoruje. Sleduje ho z terasy svého bytu v prvním patře, většinou se slimkou u pusy, na kterou chodí, když si potřebuje odpočinout od své práce správně sociálních sítí. Několika menším firmám pomáhá s tvorbou obsahu, plánováním příspěvků a komunikací se sledujícími.

„Nejdřív si objednáme, ne? Jinak se zakecáme a půlhodina bude pryč. Už mám hlad. Souhlasíte?“ nadhodím a listuju jídelním lístkem. Sabina i Martina přikývnu. Chvilí

mlčky pročítáme nabídku a pak, jako vždy, vybíráme jídlo, o které se můžeme podělit.

„Takže tatarák, sýrové prkénko, salát s kozím sýrem a jablky, pizza quattro formaggi. Dvě prosecca, perlivou vodu a mátový čaj. To zatím stačí. Dezert až později, ten čokoládový fondant si nemůžu nechat ujít!“ usměju se na číšníka.

Jakmile odejde, Martina pronese: „Konečně se budeme rozvádět...“

„Už bylo načase!“ skočí jí do řeči Sabina. „Jste od sebe dva roky. Pomalu to vypadalo, že si necháváš zadní vrátka, aby ses k Viktorovi mohla vrátit. Ale to neuděláš, že ne? Kolikrát jsem ti říkala, že se nezmění. Nesnese vedle sebe sebevědomou a nezávislou ženu.“

„Prosím tě, uklidni se,“ přeruším ji podrážděně. „Říkala, že se budou rozvádět, tak se k tomu, co bylo, nemusíme pořád vracet, ne?“

Sabina se na mě překvapeně podívá. Otevře pusku, ale hned ji zase zavře, překříží si ruce na prsou a odvrátí pohled. Zamračeně sleduje, jak mladý klučina zasouvá pizzu na dřevěné lopatě, kterou drží oběma rukama, do rozpálené pece. Jasně mi tím dává najevo, že jsem to přehnala. Není zvyklá, že jí někdo odporuje.

Martina sklopí oči. Ví, že má Sabina pravdu, ale i tak je těžké přijmout, že už to mezi ní a Viktorem opravdu nemůže fungovat.

„Říkáš mi to celou dobu,“ odpoví tiše. „Ale není to tak jednoduchý. Pořád ho mám svým způsobem ráda. A není to jen o tom, co mi říkáš ty, ale i o tom, co cítím já.“

„Ty s ním chceš zůstat?!“ vyhrkne Sabina nevěřicně.

„Nechci! Vždyť vám říkám, že se budeme rozvádět,“ zareaguje Martina lehce podrážděně. „Ale... je to prostě těžký. Vždycky, když si myslím, že už je to za mnou, vrátí se nějaký vzpomínky na chvíle, kdy to bylo hezký a věřila jsem, že to bude dobrý.“

Sabina si povzdechne, v očích se jí mihne náznak frustrace.

„Martí, podívej se na sebe! Před dvěma lety bys brečela v koupelně a přemýšlela, jestli máš dost síly změnit všechno, co nefungovalo. A že toho bylo! Cítila by ses ztracená, protože bys chtěla mít svou práci, koníčky, ale Viktor by ti říkal, že to není důležitý. Že máš být doma, starat se o rodinu a o něj. A ty by ses zase nechala vtáhnout do té malý bubliny, kde bys pomalu ztrácela sama sebe.“

Martina ztuhne. V těch slovech je až příliš pravdy.

„Dřív jsi ustupovala i tam, kde jsi nemusela. Ale teď?“ pokračuje Sabina. „Jsi jiná. Sebevědomá, nezávislá, víš, co chceš. Uvědomuješ si svou hodnotu. A zasloužíš si někoho, kdo tě podpoří, ať už se rozhodneš pro cokoliv.“

Na chvíli se odmlčí, jako by jí chtěla dát čas to vstřebat. Pak dodá: „A s někým takovým si budeš moct dlouze povídat a smát se. A hlavně tě bude vnímat jako rovnocennou partnerku. Po tom přece toužíš.“

Sabina sype sůl do otevřené rány. Martina to všechno ví. Měla sny, ambice, plány, které Viktor nikdy nesdílel. A taky ten tíživý pocit, že je v manželství uvězněná. Přesto se dlouho neodvážila udělat krok do neznáma. Je to tak. To, co bylo s Viktorem, už patří minulosti a je čas začít znovu. Možná je právě teď ten okamžik, kdy za tím vším musí udělat definitivní tečku. Ale bolí to.

Na chvíli se mezi námi rozhostí ticho. Pak Martina zhluboka vydechne a usměje se.

„Změňme téma. Víš, jak jsi mi minule řekla, ať si založím Tinder?“ mrkne na mě. „Tak jsem to udělala. A víte co? Za týden jsem měla několik matchů.“

„Co to je?“ ptám se. Sice jsem jí Tinder doporučila, ale sama o něm nic nevím. Zním ho asi jako kvantovou fyziku – jen z doslechu.

„To je, když se ti líbí někdo, komu se líbíš ty,“ vysvětluje Martina.

„Jo, aha,“ odpovím a zvědavě se nakloním blíž. „Ukaž.“

Všechny tři koukáme do jejího telefonu, kde rychle otevírá aplikaci.

„Hm, tenhle vůbec není špatnej,“ pronese Sabina.

„Není, no. A tenhle?“ přidávám se.

„A tady ten!“ vykřikne Martina a zakření se. „To je story, holky. Jedu s ním o víkendu do Špindlu.“

„Cože?“ vyděsím se. „Vždyť ho vůbec neznáš! Uvědomuješ si, do jakýho jdeš rizika? Co když tě znásilní a zabije někde v lese? Budeš na pokoji s úplně cizím chlapem, kterej tě může ve spánku udusit!“

Černé scénáře mi jedou v hlavě na plné obrátky.

„Prosim tě, moc koukáš na detektivky,“ mávne rukou Martina. „Pak ti z toho hrabe.“

„Jo, a potom se bojíš i u vás v bytě. Kdo by vám tam asi tak lezl?“ přidává se Sabina.

„Jak minule rozstavěla za všechny dveře kaktusy, když Adam odjel,“ dodá Martina a obě se rozesmějí.

„Hele, vy dvě, viděly jste ten dokument o zloději, co vykrádal střešní byty v Paříži?“ snažím se bránit.

„Ne. Co?“ zeptá se Sabina.

„Pusťte si ho. Potom už si nebudete mít koho dobírat,“ ušklíbnu se a nakonec se smějeme všechny.

„Ale zpátky k věci. Takže jak s tím Špindlem? Nasdílíš nám polohu, jo? Budu tě sledovat.“

V Sabině se nezapře manželka policisty. Je technicky zdatná – kamery, trezory, všechno ovládá na jedničku. Opraví pračku i myčku, umí vyměnit kolo u auta. Změří místnost na milimetry a vykouzlí z ní dětský pokojíček jak z katalogu. A ještě k tomu má svaly. Dřív soutěžila v bikini fitness.

„Přijede pro mě v pátek,“ pokračuje Martina. „Ale říkal, že pak by radši jel mým autem, že mi přidá na naftu.“

„Cože?“ vyhrknu. „Takže si svoje radši nebude opotřebovávat. A ty peníze ti pak ani nedá, to ti povídám.“

„Přesně,“ přidává se Sabina.

„Vy to vidíte moc černě a kritizujete všechno, co dělám. Bude to romantika. Jako z filmu!“ brání se Martina.

„Jo, to určitě,“ šklebíme se.

Martinin svět, který se po rozchodu s Viktorem změnil ze zaběhnutého rodinného života ve střídavou péči a nekonečné možnosti nových objevů, nám zabral přes dvě hodiny. A pak už jsme toho moc probrat nestihly. Klasika.

Adam musí na pár dnů pracovně mimo Prahu a já jedu za babičkou a dědou do Dobříše. Celý život bydlí v bílém domku s hnědými okenicemi a dřevěným plotem, který děda každý rok poctivě natírá. Za domem se rozprostírá velká zahrada plná ovocných stromů – švestky, jabloně, hrušně,

třešně. Jako malá jsem milovala ty obrovské sladké chrupky, než jsme strom kvůli sousedům museli nechat pokácet.

Chalupu obklopuje udržovaný trávník, o který se děda s láskou stará. V létě ho zalévá, nožem pečlivě vyrývá pampelišky a každou sobotu ráno seká na nízký vlas. Jeho dokonalost mě vždycky fascinovala. Správci golfových hřišť by mohli závidět.

Na benzínce koupím Sport a bulvár. Děda ho zbožňuje – hlavně ty fotky nahotinek u vtipů na zadní stránce. Babičce vezmu punčový řez a větrník. Sladké má ráda, stejně jako já. A dědovi čokoládovou špičku naplněnou vaječným likérem, aby měl ke kávě.

„Ahoj babi, jak se máte?“ ptám se a políbím ji na měkkou, vrásčitou tvář, jakmile otevře dveře.

„Jde to. Jednou nahoru, jednou dolů,“ odpoví babička, která mi sahá sotva po prsa. Její hlas je tichý, ale smířený, jako by v těch slovech byla celá její životní filozofie. Obejmu ji kolem úzkých ramen a zaplaví mě pocit lásky. Procházíme chodbou, kde na stěnách visí několik obrazů v pozlaceném rámu a staré fotografie. Babička a děda ještě mladí, před stanem v Bulharsku. Já, brácha, bratranec a dvě sestřenice. Vzpomínky na dětství mě zahřejí u srdce.

Projdu kuchyní do obývacího pokoje, kde děda jako vždy sedí v křesle před televizí. Zelený koberec, na kterém jsem si kdysi hrála s plyšovým pejskem, vypadá po všech těch letech pořád zachovalé.

„Ahoj dědo, tak jsem tady. Jak se máš?“ přistoupím blíž, protože už špatně slyší.

Plaše se na mě usměje. „Jo, holka, stojí to za hovno. Já už bych tu nejradši nebyl.“

Zatvářím se smutně a políbím ho na tvář. „Tady máš svoje oblíbené noviny.“

Když si je ode mě vezme, oči se mu rozzáří radostí, jako kdybych mu právě podala klíče od luxusního auta.

„A přivezla jsem něco sladkého. Dáš si ke kafičku?“ navrhnu mu.

„Jo, to bych rád,“ odpoví a okamžitě zaboří pohled do stránek. „Slavie zase prohrála. Ti to tedy vedou,“ bručí, zatímco listuje dál.

Děda býval neskutečný bavič. Dokázal rozesmát celou místnost jediným vtípem nebo historkou. Miloval společnost, rád se obklopoval lidmi. Vždy byl středem pozornosti, člověkem, ke kterému všichni vzhlíželi pro jeho šarm a energii.

Teď je ale všechno jinak. Zdá se, že se nás straní, uzavírá se do sebe. Jako by ten veselý, společenský člověk, kterého jsme znali, zmizel a zůstal jen stín jeho bývalého já. Možná je to daň za všechny ty prožité roky. Nebo jen únava ze života.

Nachystám instantní kávu pro nás všechny. Sobě s mlékem, babičce slabou, jen na půl lžičky. Dědovi zase pořádně silnou.

„Plnou lžičku mu dej,“ kontroluje mě babička.

My dvě sedíme v kuchyni u malého stolu pro tři. Stěny kuchyně, ač stále bílé, nesou stopy času – někde jsou lehce oprýskané, místy se objevují malé trhlinky. Na jedné straně místnosti stojí starý kredenc, v němž se skrývají šálky a talíře, které pamatují ještě jejich svatební den. Na

pracovní desce se vyjímá dřevěná miska s červenými jablky a na stěně visí kalendář s fotografiemi Krkonoš.

Děda sotva zaregistruje, že jsem mu přinesla kávu. Je ponořený do čtení novin, brýle posazené na špičce nosu. Občas zamručí něco o fotbale nebo o politice, ale jinak zůstává ztracený ve svém světě.

Podám babičce větrník. Prsty se jí lehce třesou, ale když do něj kousne, zavře oči, jako by se na okamžik ocitla jinde. Možná zpátky v dětství, o kterém tak často s láskou vypráví.

„Ten je!“ vydechne nadšeně.

Usměju se. Pořád se umí radovat z maličkostí.

„Co říkal doktor, babi?“

„Napsal mi víc prášků, přitom se na mě skoro ani nepodíval. Dneska jenom píšou do počítače. Já ti mám pocit, že jsem na obtíž.“

„Babi, to není pravda. Máš přece nás. Jsme tu pro vás a máme vás rádi.“

Chvilí mlčí. Jen se pousměje.

„Já vím, kočička, ale na stáří není nic hezkýho.“

Nevím, co na to říct. Má pravdu. Život se v určitém věku scvrkne na čtyři stěny, zahradu, na kterou už není síla, a vzpomínky na místa, kam se člověk už nikdy nevrátí. A taky ta všudypřítomná bolest, kterou stáří přináší.

„Aspoň jste dva, babi. Víš, kolik lidí je samo?“

„To máš pravdu. Ale děda mě pěkně sekýruje. Prý jsem nechala puštěnej plyn.“

„Co říkáš?“ ozve se najednou děda, který právě vešel do kuchyně.

„Ale nic,“ zamumlá babička.

„Že nechala puštěnej plyn,“ otočím se na něj s otazníky v očích. Zmateně na mě kouká.

„ŽE NECHALA PUŠTĚNEJ PLYN,“ zopakuju hlasitě.

„Jo, nechala. A taky v noci viděla nějakou holčičku. Namazala jí chleba s máslem a medem a povídala si s ní.“

Starostlivě se na babičku podívám. „Fakt?“

„Jo.“

„Babi, já si myslím, že duchové existují. Spousta lidí je vidí. Takže buď v klidu.“ Je mi jasné, že děda jí omylem pozměnil dávkování léků.

„Babi, nechceš jít ven? Na zahradu?“

„Je tam zima,“ prohodí vzdorovitě.

„Vezmeme si deku. Svítí sluníčko, pojď.“

Když byla mladší, ráda sedávala na lavičce za domem, těsně vedle dědy. Společně se vyhřívali na slunci. S prvními jarními paprsky byli venku, jako by nechtěli promarnit ani chvilku. Dnes je všechno jinak. Člověk ji musí téměř přemlouvat, aby vůbec šla na vzduch.

Vycházíme z domu, zaklesnuté do sebe. Slunce dopadá na obrovský keř u plotu. V létě na něm rostou kanadské borůvky velké jako nehet na palci. Vedle se červenaají maliny. A jahody, které děda pěstuje kvůli mně.

„Jinak bych se na to už dávno vyprd,“ říkává a pokaždé na mě šibalsky mrkne.

„Jak se má Magdalenka?“

„Dobře, babi. Hele, asi tě slyšela. Zrovna kope.“

Vezmu její ruku s dlouhými štíhlými prsty a přiložím si ji na břicho. Rozzáří se. „Jo, teď jsem ji cítila. To je krásný.“

„Babi, v létě zase uděláme malinový sirup a drobenkový koláč z meruněk, vid'?“

„To víš, že jo, ty kecko,“ usměje se. „Ale já už tu v létě asi nebudu.“

„Babi, prosím tě, tohle říkáš snad dvacet let.“

„Já vím. Ale tentokrát je to pravda. Tohle člověk pozná...“
Věta, kterou nechci slyšet.

Když jsem babičce oznámila, že jsem těhotná, byla smutná. A já zmatená, protože takovou reakci jsem nečekala.

„Mrzí mě, že ji neuvídím vyrůstat,“ řekla tehdy.

„Ale budeš vědět, že je tady, babi.“ Objaly jsme se. Obě jako slzavé údolí.

I když vidím, jak babička s dědou týden po týdnu slábnou, nechci to přijmout. Chtěla bych je tady sobecky mít co nejdéle. Pro sebe. A teď i pro Magdalenku.

Obědváme v 11:30, babička s dědou mají svůj režim. Jíme polévku se zeleninou, vajíčkem a krupičkou, kterou babička uvařila už včera. A buřtguláš, do kterého jí děda pomáhal nakrájet brambory, protože ona už na to nemá sílu.

Děda se mě během jídla ptá na Adama. V jeho hlase je zájem, ale i trocha nostalgie, jako by si vzpomněl na něco ze svého mládí. Možná na časy, kdy s babičkou začínali budovat svůj vlastní život.

„Řekni mu, že ho pozdravuju,“ dodá nakonec a odloží lžící na talíř. „A udělej si ty rohlíky se šunkou.“

„Moc děkuju, dědo.“

Kupuje mi je v nedalekých potravinách pokaždé, když mám přijet. I když tam sotva dojde. Dívám se na něj a cítím se dojatě. Ta starostlivost projevující se v drobných gestech je pro něj typická.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Domov je stav mysli***.
Pokud se Vám ukáзка líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.